

DEMÀ
Josep Ramoneda

Salvador Cardús

Muriel, a imatge del procés

La reacció unànime de desolació –és a dir, de desconsol– davant la mort inesperada de Muriel Casals no deixa gaire espai per afegir res més. La Muriel, amb la seva bonhomia generosa i alhora amb un caràcter fort i perseverant, a cada entrebanc que ha viscut el camí cap a la independència ha estat la persona en qui dipositàvem la darrera esperança d'una solució acordada. El president Artur Mas ho ha dit amb tot l'encert: Muriel Casals era una persona de comportament noble –en aigües tèrboles, afegeixo jo–, i “la millor de tots nosaltres”. És així.

TANMATEIX, sí que considero oportú fer una reflexió sobre el tipus de lideratge que Muriel Casals ha exercit sobre el nostre procés d'emancipació nacional, iniciat ara fa deu anys. D'una banda, perquè ens pot ajudar a comprendre millor la lògica d'aquest desvetllament. De l'altra, perquè podria servir per no perdre de vista quina és la virtut –és a dir, la força– que l'exemplaritat de Muriel Casals hi ha aportat i que hauria de seguir sent un dels trets distintius per poder arribar amb èxit fins al final.

PER DIR-HO amb una idea breu, afirmo que Muriel Casals combinava la seva fragilitat física amb una extrema fortalesa moral. Més ben dit: va saber posar la fragilitat física al servei de la fortalesa moral. Em refereixo al fet que la seva presència pública menuda i tímida, la seva veu pausada i sense alçar mai la veu o aquells ulls que sempre buscaven la complicitat de l'interlocutor particular o del gran auditori, i precisament per aquestes característiques, és el que envigorava la solidesa dels seus arguments, la claredat de la seva determinació i la dignitat del seu compromís.

DONCS BÉ: SOSTINC que és precisament aquesta lògica paradoxal del capteniment de Muriel Casals la que ha caracteritzat també tot el desvetllament nacional fins al punt que ella mateixa, sense voler-ho ni adonar-se'n, n'havia esdevingut la imatge exacta. Efectivament, Catalunya va començar a reaccionar a partir de mitjans de la primera dècada d'aquest segle a la humiliació per l'acarnissament polític que va acompanyar el fracàs de la reforma estatutària. I hi va reaccionar des de la feblesa de la derrota política de la generació a qui tocava liderar el país els següents vint-i-cinc anys. El 2006, políticament, Catalunya era un país molt afeblit que podria haver-se resignat a la irrellevància i a una lenta pe-

CRISTINA CALDERER

.....
És de la consciència de la pròpia fragilitat davant d'un Estat desprietat que el país va treure forces per respondre-hi

rò irremissible desaparició com a subjecte polític. I, tanmateix, és d'aquesta consciència de la pròpia fragilitat davant d'un Estat nacionalment desprietat que el país va treure forces de la feblesa per respondre-hi. Per això l'estat espanyol ha tardat tant a prendre's seriosament les modestes mobilitzacions iniciades per la Plataforma pel Dret a Decidir, per Reagrupament o per les consultes iniciades a Arenys de Munt. Ara ja som el seu principal problema a l'hora de governar-se ells mateixos!

MURIEL CASALS, en definitiva, ha estat la imatge exacta de tots els nostres gestos fràgils davant de la força desbocada de tribunals comprats, de serveis d'intel·ligència estúpids, de mitjans de comunicació agressius, de governs cecs, sords i muts, en definitiva, d'un Estat impotent i ridículament amenaçador. Muriel Casals és l'antiheroïna que ens ha mostrat com es pot guanyar la batalla de la llibertat des de la radicalitat democràtica. Si oblidàvem la Muriel, perdriem la batalla.